

Johannes (jan) van Kreij, geboren op 25-05-1919 en stierf op 25-02-1944 in Nijmegen. Hij woonde in de Doorstraat nummer 9 in Geffen.

Hij was de enigste van zijn familie die hier bij betrokken was.

Mevrouw Barenbrug-van Kreij woonde met haar ouders, twee broers en drie zussen in de Dorpsstraat nr.9 in Geffen. Haar broer Jan van Kreij was verloofd met Leentje Bekkers uit Maashees. Er zou een kindje geboren worden bij een broer van Leentje en zij zou daar gaan helpen. Jan, die in verband met de carnaval in Maashees was besloot daarom een uur eerder de trein naar huis te nemen. Hij was dan iets vroeger thuis om de verjaardag van zijn vader mee te vieren. Het was 22 februari 1944, het luchtalarm ging af, hij moest naar een tunnel die als schuilkelder dienst deed. Direct daarna bleek de trein naar Den Bosch al te zijn vertrokken. Maar Jan had een optimistische instelling, hij zag het leven altijd van af de zonnige kant. Hij leek te denken dat het niet zo'n vaart zou lopen en liep naar het wachthuisje op het stationsplein om op de bus naar Grave te wachten. Jan liep naar

het wachthuisje op het stationsplein toen de bommen vielen. Het wachthuisje werd getroffen door een voltreffer en Jan werd samen met een aantal andere mensen weggeslingerd. Hij bleef volledige bij bewustzijn en zag al snel dat hij zelf ook ernstig gewond was. Bovenop hem lag een vrouw die stervende was. Pater Haberts liep over het stationsplein om de gewonden het Heilig Oliesel toe te dienen. Jan vroeg hem om eerst de vrouw te helpen die boven op hem lag, omdat ze het anders helemaal niet zou redden. Hij gaf ook zijn naam door aan deze pater. Deze pater Haberts nam later contact op met zijn familie en vertelde hen hoe hij Jan had aangetroffen. Jan werd vervolgens met een paar andere mensen op een open wagen naar het Canisius ziekenhuis gebracht. Hier lagen zo veel gewonden, dat hij op het keukenaanrecht werd neergelegd. Hij riep om hulp, want hij dreigde dood te bloeden. Een pater, die alleen gewond was aan zijn oog en alleen op een kamer lag, hoorde hem roepen. Toen hij de toestand van Jan zag en hoorde, die er aanzienlijk ernstiger gewond was dan hij, stond hij zijn bed aan Jan af. Zijn familie in Geffen hoorde Woensdag pas van het bombardement. Via via, had de familie in Geffen wat gehoord, maar zij wisten toen nog steeds het pijnlijke nieuws niet. Ze wisten alleen dat hij in de buurt van het bombardement was of moest zijn geweest. Leentje de verloofde van Jan belde de familie op, zij maakte zich zorgen, en vroeg zich af of Jan al in Geffen was aangekomen. Daarop besloten zijn zus en zwager op de fiets over het zandpad langs de spoorbaan naar Nijmegen te fietsen. Tot hun grote opluchting lazen ze daar op de lijst dat Jan slechts lichtgewond was, maar in het ziekenhuis bleek het al snel heel anders te zijn. Zijn arm was geamputeerd en zijn heup was verbrijzeld. De familie had weinig moed en besloten dus niet naar huis te bellen maar in plaats daarvan naar de pastorie in Geffen te bellen. De zus van Jan was thuis toen de Kapelaan het 's middags kwam vertellen. Zijn vader had griep en zijn moeder, die een erg hoge bloeddruk had, lag in het bed van Jan te rusten. Ze vroeg de zus wat de Kapelaan kwam doen, maar de zus durfde de waarheid niet te zeggen, dus zei ze maar, dat hij voor het zielenboek, de jaarlijkse telling van parochianen kwam. De kapelaan was nauwelijks begonnen zijn verhaal te doen, over het bombardement, toen moeder hem onderbrak en zei, dat ze dolgelukkig was dat Jan veilig in Maashees bij zijn verloofde Leentje was. Dat maakte het voor de kapelaan nog moeilijker om zijn verhaal te doen en te moeten vertellen dat Jan een trein eerder genomen had. En hierdoor midden in het bombardement terecht gekomen was. De volgende dag vertrok de zus op de fiets naar Nijmegen en Leentje kwam vanuit Maashees op haar fiets (met houten banden) ook naar

Nijmegen. Hevig overstuur stapte ze het ziekenhuis binnen. Toen ze aan zijn bed kwam probeerde een zuster de geamputeerde arm met een laken te bedekken. Maar Jan trok moedig het laken weg en liet zijn verloofde de waarheid zien, hij zei' dat hij, ook met één arm de kost wel kon verdienen. Toen de zus weer op huis aan ging, kreeg ze van de zuster, de schoenen van Jan mee. Welke helemaal onder het bloed zaten. Pas rond 5 uur die middag kwamen de ouders van Jan aan. Ze hadden de taxi naar het ziekenhuis genomen. In die tijd liep de auto nog op houtskool en moest onder weg steeds brandende worden gehouden. Jans vader heeft vreselijk moeten huilen toen hij Jan zo in bed aantrof. Diezelfde nacht kreeg Jan hoge koorts, de verwondingen aan zijn heup had buikvliesontsteking veroorzaakt, hieraan overleed hij op 25 februari, drie dagen na het bombardement. Pater de Veen, kende de directeur van het Canisius ziekenhuis goed, en hij wist het zo te regelen dat Jan zijn lichaam nog enkele dagen in de ijskelder van het ziekenhuis mocht blijven tot na de massa begrafenis. Welke uiteindelijk een demonstratie tegen de geallieerden werd.

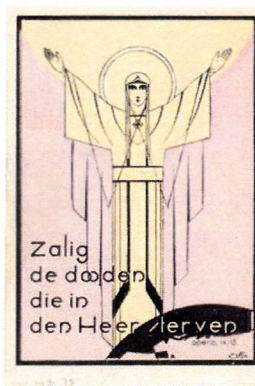
Een week daarna werd Jans lichaam 's avonds thuis gebracht, ze mochten hem echter niet meer zien. Diezelfde avond werd Jan in familiekring in Geffen begraven.

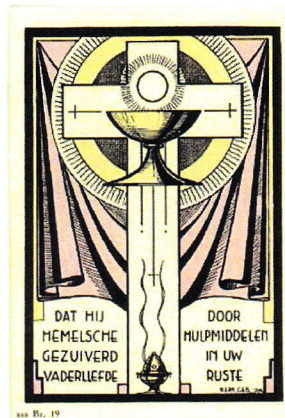
Zijn moeder kon het verlies van haar zoon niet verwerken en stierf kort na de oorlog aan een hersenbloeding.

Zijn verloofde Leentje Bekkers is hierna nooit meer getrouwd, Jan was haar enigste liefde. Zij bleef (alleen) wonen in Maashees waar zij vorig jaar stierf.

Of hij zichzelf voldoende had beschermd is moeilijk in te schatten. Zoals hierboven al is vermeld heeft hij de ernst van de situatie onderschat. Vermoedelijk verwachtte hij dat de kust veilig was. En dat hij rustig kon wachten op de bus naar Grave. En als de trein naar Den Bosch al niet was vertrokken had hij misschien gewoon de trein nog kunnen nemen. Maar dit is en blijft allemaal gissen.

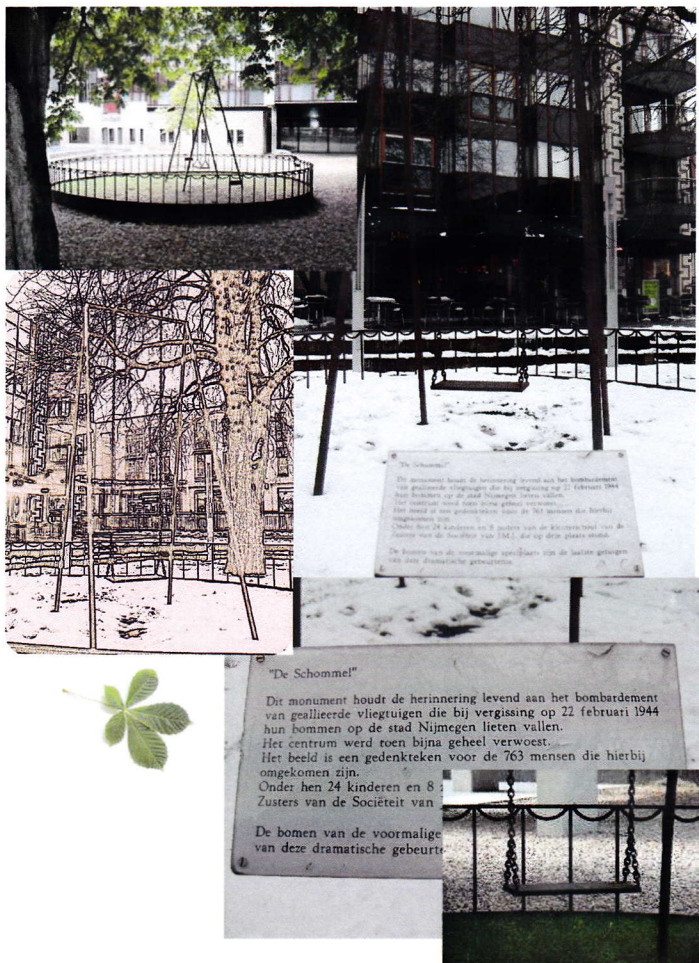
Drie Bidprentjes van Jan van Kreij:

De drie Bidprentjes hebben de zelfde tekst, alleen de afbeeldingen (op de linker zijde) zijn verschillend.

Ja, de oorlogsslachtoffers worden herdacht. Er staat bijvoorbeeld in de stad, tussen het stadhuis en de Mariekestraat een standbeeld van een schommel. De Schommel herdenkt alle 763 slachtoffers die op 22 februari bij het bombardement op Nijmegen zijn omgekomen. Waaronder 24 kinderen en 8 zusters. Dit Monument is ontworpen door Henk Visch. De schommel herdenkt met name de Montessori-kleuterschool die vroeger op de plek van de schommel stond. Omstreeks 13.30 trof een voltreffer de school. De school maakte deel uit van het stadcentrum van Nijmegen dat bijna totaal verwoest werd. De schommel is in eerste instantie een herinnering aan de school. De schommel is afgesloten met een hek omdat dit

mensen moet laten beseffen dat een bombardement een einde maakte aan het spelen van de kinderen. De Schommel kan bewegen, maar als hij beweegt doet hij dat heel traag. Dit heeft Henk Vish expres gedaan want hij wil hier mee de ernst, de zwaarte, het verdriet van deze vreselijke gebeurtenis uitdrukken. De schommel beweegt dan zo traag dat het net lijkt dat iemand de tijd wil stilzetten. De lege schommel verbeeldt de stille onschuld die door geweld werd getroffen. Naast de Schommel staan twee Kastanje bomen. Deze bomen stonden ook oorspronkelijk in de tuin van de kleuterschool. De Kastanjes zijn de laatste getuigenissen van de verwoesting van de school, als enigste overgebleven herinnering aan het schoolplein.

Voor zover ik weet is er geen Monument alleen voor de mensen die zijn omgekomen op het station. Maar ze worden mede herdacht bij de schommel, zij maakte deel uit van de 763 slachtoffers van de stomme domme vergissing van de Amerikanen. Die dachten dat ze al boven Duitsland vlogen en dus Nijmegen plat bombardeerden.

Nee, de burgers hadden dit niet kunnen voorkomen, zij konden alleen maar wachten in de schuilkelders. Maar met een betere communicatie hadden misschien de geallieerden deze ramp kunnen voorkomen. Toen de geallieerden de bommenwerpers van de derde divisie terugriepen net op het moment dat zij de Nederlandse-Duitse grens waren gepasseerd moesten zij keren. Dit verliep enigszins chaotisch, de piloten gingen hierbij naarstig opzoek naar gelegenheidsdoelen om hun bommen te kunnen droppen. Ze wisten alleen niet precies waar ze zich bevonden. Op het moment dat zij hun bommenluiken open gooide dachten ze dat zij nog steeds boven Duitsland vlogen. Maar helaas bleek dit het centrum van Nijmegen te zijn. Hierbij kwamen 763 onschuldige burgers om het leven. Bijna de hele binnenstad van Nijmegen was verwoest. Vele families, vrienden, en kennissen waren hierdoor op de een of andere manier getroffen. Huizen en winkels werden verwoest... hun leven was door dit bombardement in een klap verwoest. Als de geallieerden beter gecommuniceerd en genavigeerd hadden, was dit misschien te voorkomen geweest? Of hadden zij hier wel bewust voor gekozen om daarmee de druk op de oorlog te verhogen, in de hoop daarmee een beslissing om de oorlog te beëindigen sneller af te kunnen dwingen? Helaas zullen we hier nooit een antwoord op vinden??

Jan zijn verloofde Leentje Bekkers heeft nooit meer een andere liefde gevonden, en is dus ongetrouwd gebleven. Ze bleef alleen wonen in Maashees, daar had ze tot 1977 een kruidenierswinkel annex sigaretten, drogist, fournituren en stoffenzaak. De familie Bekkers (Smits) is eind 1944 geëvacueerd naar Geffen, Zij zijn hun leven lang vrienden (als familie) gebleven. Leentje is op 4 juni 2009 op 91 jarige leeftijd in Maashees gestorven. Jan zijn Moeder heeft het verdriet ook nooit kunnen verwerken, zij stierf vlak na de oorlog aan een hersenbloeding.

Leentje Bekkers →

De vragen die ik aan de slachtoffers van deze gebeurtenis zou willen stellen zijn:

- Was het bombardement was 22-02-1944 een vergissing of hadden ze dit gepland, zo ja waarom?
- Als zoiets nu zou gebeuren, zouden wij dan met de kennis van nu dit kunnen voorkomen? Zouden wij nu hebben kunnen voorkomen, dat Jan van Kreij aan zijn verwondingen stierf.

- Hoezo was de trein Naar Den Bosch al vertrokken terwijl er een luchtalarm afging? Ze hadden toch kunnen weten dat veel mensen die trein wilden nemen nog niet teruggekeerd waren uit hun schuilkelders. En als de trein had gewacht en Jan in die trein had gezeten hadden ze het station dan op tijd verlaten of hadden ze het dan ook niet overleefd? Of waren er dan misschien nog meer slachtoffers gevallen?
- Waarom hoorden zij pas zo laat dat dit bombardement had plaats gevonden?
- Waarom ging de familie niet sneller op onderzoek uit als ze wisten dat Jan die middag op huis aankwam en 's avonds en ook de volgende dag nog niet teruggekeerd was?
- Waren er veel schuilkelders rondom het station? En hoeveel mensen konden daar dan in?
- Hoe zag er zo'n schuilkamer eigenlijk uit?

Bij vragen aan het slachtoffer zal je nooit een volledig antwoord vinden denk ik. Zelfs als Jan zelf nog leefde zou hij er denk ik geen antwoord op weten. Zou het gewoon zijn lot zijn? Maar bij vragen over de gebeurtenis zelf, kan je veel in boeken over deze periode van de oorlog vinden. In diverse musea die betrekking hebben op deze periode, daarnaast op het internet en natuurlijk bij de overlevende zelf. Zij kunnen hierover het best verslag doen. Op het internet vind je veel verhalen maar of deze altijd correct zijn is niet altijd te achterhalen. Daarom ligt het echte antwoord denk ik bij de geallieerde soldaten, die Nijmegen bombardeerde zij weten de achter liggende motieven, of weten misschien waar het mis ging, maar velen van hen zijn zelf ook gesneuveld of inmiddels gestorven. Helaas hadden ze toen nog geen Wikileaks anders konden deze misschien ook nog wat duidelijkheid verschaffen.

Mijn vader is geboren in Maashees. Zijn zus Margriet is getrouwd met Hans Smits (ook uit Maashees). De verloofde van Jan van Kreij uit Geffen was Leentje Bekkers, de zus van de moeder van Hans Smits, de tante van Hans. Dus Jan van Kreij. Is geen familie van mij. Maar zou familie van mijn oom zijn geweest als hij met zijn tante Leentje was getrouwd.

Nee, Hij ligt niet in Nijmegen begraven, maar in zijn geboorte plaats Geffen. Ik heb geen foto's van zijn graf. Maar ik heb wel een foto van het kerkhof in Geffen en hier moet hij ergens begraven liggen.

← kerk van Geffen.

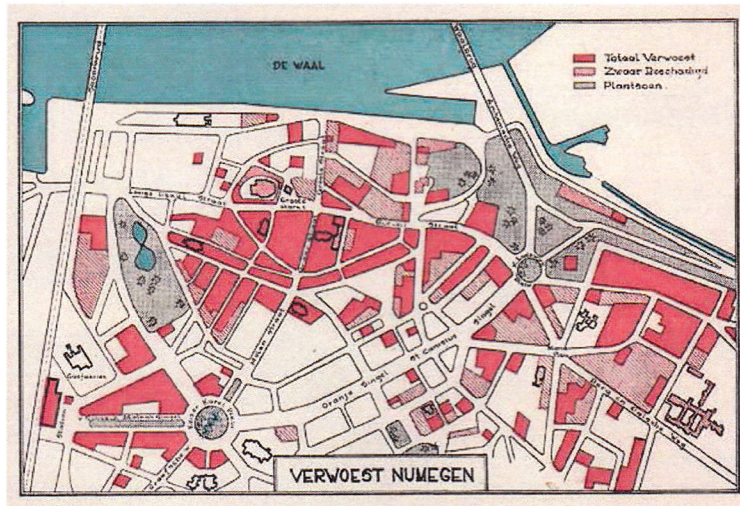
Hier moet ergens een graf liggen waar op staat J,J van Kreij.

*25-05-1919 en 25-02-1944 →

Op 22 februari:

- Herdenken wij het vergissing bombardement van de geallieerden op het centrum van Nijmegen.

Op 4/5 mei:

- Op 4 mei hebben we de doden herdenking, hier herdenken wij all die mensen die zijn omgekomen zijn tijdens de oorlog.
- Op 5 mei herdenken wij de bevrijding van heel Nederland.

Op 17 september:

- Gedenken wij in Nijmegen de operatie Market Garden. De geallieerden probeerden in

september 1944 de bruggen over de grote rivieren te veroveren op de Duitse bezetter. Maar deze operatie loopt stuk bij Arnhem. Nijmegen is dan net bevrijd en verandert in een frontstad. De stad wordt front gebied en ligt voor zeven maanden onder vuur. Hierdoor wordt het centrum van de stad verwoest, waarbij honderden doden en gewonden vallen. Nijmegen vormt een groot militair kampement van waaruit het grote Rijnland-offensief van start gaat. Welk er in het voorjaar uiteindelijk in slaagt de Duitse weerstand te breken. Jaarlijks wordt bij deze gebeurtenis stil gestaan

Direct na WOII hadden de mensen wel wat anders aan hun hoofd, men wilde alle ellende zo snel mogelijk vergeten en starten met de wederopbouw. De mensen waren te druk met hun meest elementaire behoefte, zoals het hebben van een dak boven hun hoofd. Het was nog te pijnlijk om lang stil te staan bij alle oorlogsellende, tijd voor reflectie was te pijnlijk. Daarbij wilde men niet terug blikken maar vooruit. Het land moest heropgebouwd worden. Later toen ieder weer zo'n beetje zijn plek gevonden had, kwam er weer meer rust en daarmee kwamen ook de herinneringen aan de oorlog weer naar boven. Pas toen werd er tijd en ruimte gecreëerd om hier bij stil te staan. Men vond dit zelfs noodzakelijk in de hoop dat zoiets zich nooit meer zou herhalen.

De herdenking op 4 en 5 mei spreken mij het meeste aan. Dit omdat hierbij niet alleen stil gestaan wordt bij de doden rondom Nijmegen, maar bij alle oorlogsslachtoffers van WOII, in Nederland.

Deze 2 dagen zijn heel erg belangrijk om te herdenken, want de mensen die zijn omgekomen, onschuldige burgers, mogen niet zomaar vergeten worden. Velen van hen hadden nog een heel leven voor zich en dit werd zo plotseling van hun weg genomen, door een waanzinnige oorlog veroorzaakt door een dictator. Zij mogen niet vergeten worden, maar ook de soldaten die voor ons hebben gevochten, die voor ons zijn gesneuveld. Die huis en haard moesten achterlaten en hun eigen leven in de waagschaal moesten leggen voor onze vrijheid. Die de meest ondenkbare verschrikkingen moesten doorstaan voor onze vrijheid. Dit mogen wij nooit vergeten en daarbij hopen dat dit zich nooit meer herhaald, hier niet maar ook elders niet, hiervoor moeten wij blijvend vechten. Sinds 5 mei 1945 werden wij weer een vrij land Wij hebben onze vrijheid aan hen te danken. Wij moeten hiervoor dankbaar zijn en ook waakzaam blijven opdat wij onze vrijheid behouden, hiervoor is het belangrijk dat wij hierbij jaarlijks stilstaan en herdenkingen helpen ons hierbij.